

Sarajevo, 21.10.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.10.2019.- 18.10.2019.

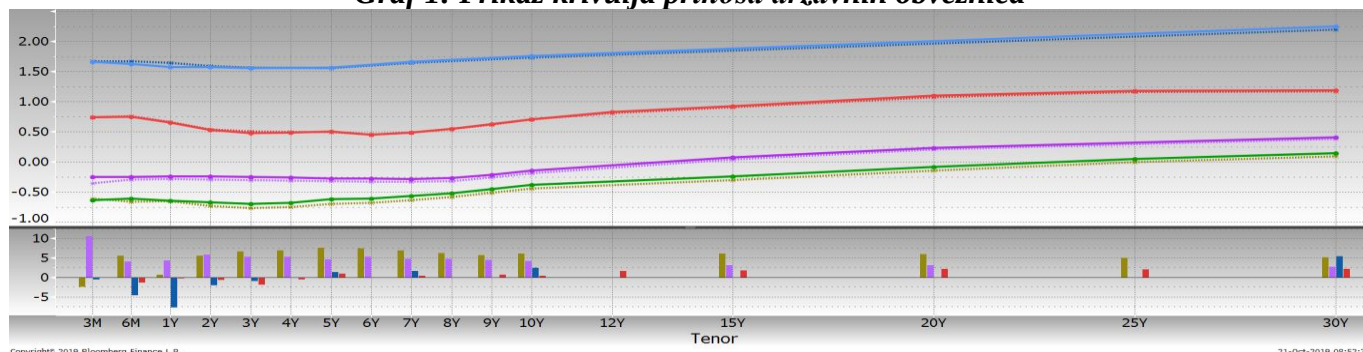
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19		11.10.19	-	18.10.19	
2 godine	-0,72	-	-0,66	↗	1,59	-	1,57	↘	0,55	-	0,54	↘	-0,29	-	-0,23	↗
5 godina	-0,69	-	-0,62	↗	1,55	-	1,57	↗	0,50	-	0,51	↗	-0,31	-	-0,27	↗
10 godina	-0,44	-	-0,38	↗	1,73	-	1,75	↗	0,71	-	0,71	→	-0,18	-	-0,13	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	11.10.19	-	18.10.19
3 mjeseca	-0,538	-	-0,605
6 mjeseci	-0,664	-	-0,610
1 godina	-0,642	-	-0,626

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.10.2019. godine (pune linije) i 11.10.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su u odnosu na prošlu sedmicu bilježili rast usljed povećanog optimizma na tržištu koji je uslijedio nakon navoda o mogućem postizanju dogovora o Brexitu, kao i pozitivnih finansijskih rezultata većih američkih kompanija koji su objavljeni početkom sedmice. Uprkos preliminarnom dogovoru, neizvjesnosti da li će ovaj dogovor biti prihvaćen u Parlamentu Velike Britanije umanjila je mogućnost daljeg rasta prinosa. Prinosi njemačkih obveznica su na sedmičnom nivou povećani između 6 i skoro 8 baznih poena. S aspekta ekonomskih indikatora, u posmatranom periodu je objavljen finalni podatak o padu stope inflacije u eurozoni u septembru na najniži nivo u posljednje skoro tri godine. Predsjednik ECB Draghi je u Vašingtonu još jednom istakao potrebu da vlade treba da povećaju potrošnju s ciljem ubrzanja privrednog rasta. Ipak, krajem sedmice EU lideri su raspravljali o novom planu budžeta kojim bi se u periodu 2021.-2027. godine dozvolila potrošnja do 1,1 bilion EUR, a koji podrazumijeva povećanu potrošnju, što je naišlo na neslaganje većih članica, kao što je Njemačka. Smatra se da će ove članice, i s manjim učešćem od 1% bruto nacionalnog dohotka, morati da više izdvoje, uzimajući u obzir da će se morati popuniti udio Velike Britanije nakon izlaska iz EU. Za razliku od kretanja prinosa obveznica ostalih članica eurozone, prinosi italijanskih obveznica su, u odnosu na prethodnu sedmicu, smanjeni između 1 i 3,5 bazna poena. Članovi UV ECB Knot i De Galtu su pozvali na potrebu preispitivanja revizije okvira politike ECB. U izvještaju Agencije za dodjelu kreditnog rejtinga

S&P je navedeno da bi ECB trebalo da pronađe bolju mjeru inflacije s fokusom na domaću ekonomiju tako što bi u obračun inflacije mogla uključiti neke druge pokazatelje inflacije. MMF je u posljednjem izvještaju Globalne finansijske stabilnosti, a nakon objavljenih slabijih prognoza privrednog rasta, upozorio da su globalni ekonomski rizici povećani nakon što su centralne banke smanjile kamatne stope, te da je potreban stroži nadzor kako bi se umanjile prijetnje po ionako nesigurnu privrednu ekspanziju. Iz Ministarstva privrede Njemačke je saopšteno da je malo vjerovatno da privreda utone u prolongiranu recesiju čak iako se kreće u slabom ciklusu rasta, ali i da se očekuje se da će njemačka privreda u trećem kvartalu zabilježiti blagu kontrakciju, kao što je bio slučaj i u drugom kvartalu. Navedeno je da se izвозno orijentisana njemačka industrija suočava sa slabom globalnom trgovinom, stagnirajućim globalnim prerađivačkim sektorom i padom potražnje za automobilima. Njemačka Vlada je smanjila prognoze privrednog rasta zemlje za 2020. godinu na 1% u odnosu na 1,5%, koliko je ranije očekivano. Iako su prognoze za narednu godinu bolje od ovogodišnjih 0,5% (nepromijenjeno u odnosu na ranije prognoze), brzina rasta je znatno slabija u poređenju s prethodnim godinama. Njemački ministar privrede Altmaier je izjavio da, iako su trenutno prognoze možda slabije, ne postoji prijetnja od ekonomske krize.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	AUG	-2,5%	-2,8%	-2,1%
2.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	AUG	18,0	20,3	17,5
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	AUG	-	1,2%	1,8%
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	AUG	-	26,6	21,6
5.	Trgovinski bilans – Italija (u milijardama EUR)	AUG	-	2,59	7,62
6.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	AUG	-	2.462,6	2.465,9
7.	Tekući račun – Italija (u milijardama EUR)	AUG	-	6,04	8,42
8.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	OKT	-26,4	-22,8	-22,5
9.	Stopa inflacije – EZ (final.)	SEP	0,9%	0,8%	1,0%
10.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	SEP	1,1%	1,1%	1,3%
11.	Stopa inflacije – Finska	SEP	-	0,9%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Austrija	SEP	-	1,2%	1,5%
13.	Stopa inflacije – Italija (final.)	SEP	0,3%	0,2%	0,5%
14.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	SEP	-	3,5%	3,5%

SAD

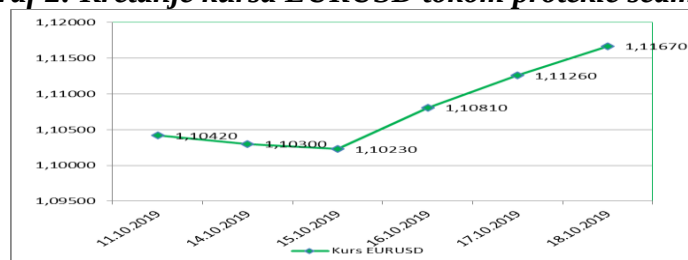
Protekle sedmice je objavljen Fedov redovni izvještaj o stanju u domaćoj privredi, poznatiji kao Beige Book, u kojem je ocijenjeno da je ekonomska aktivnost od sredine augusta do početka ovog mjeseca zabilježila blagi do skroman rast, što je lošija procjena u odnosu na prethodni izvještaj, kada je bio zabilježen umjereni ekonomski rast. Iako je zabilježena solidna potrošnja u navedenom periodu, proizvodna aktivnost je smanjena. Predsjednik Fed iz Čikaga Evans je izjavio da okruženje s niskim kamatnim stopama postavlja ograničenja u onome što Fed može postići monetarnom politikom, zbog čega je za Fed važno „proaktivno“ smanjivanje stopa onda kada se čini da rizici pružaju bafer ekonomiji. Prema prognozama analitičara na Bloombergu, većina očekuje da će Fed na sjednici iduće sedmice smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks SEP	0,0%	-0,1%	-0,2%
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 11. OKT	-	0,5%	5,2%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 12. OKT	215.000	214.000	210.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 13. OKT	-	63,5	62,7
5.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) SEP	-0,2%	-0,4%	0,8%
6.	Iskorištenost kapaciteta SEP	77,7%	77,5%	77,9%
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije OKT	7,6	5,6	12,0
8.	Indeks započetih kuća (M/M) SEP	-3,2%	-9,4%	15,1%
9.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) SEP	-5,3%	-2,7%	8,2%
10.	Obim maloprodaje (M/M) SEP	0,3%	-0,3%	0,6%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1042 na nivo od 1,1167, što predstavlja rast od 1,13% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice premijer Johnson je uspio da postigne sporazum o Brexitu s predstavnicima EU. Velika Britanija i EU27 su dogovorili novi carinski sporazum i revidiranu deklaraciju kako bi se usaglasili budući trgovinski uslovi. Premijer Johnson se nadao da će ovaj sporazum biti odobren na vanrednoj sjednici Parlamenta koja je održana u subotu, čime bi se otvorio put urednog Brexita 31. oktobra. Ipak, Parlament još uvijek nije prihvatio sporazum. Johnson je spriječen u pokušaju da se provede smisleno glasanje o njegovom prijedlogu o Brexitu, jer je Letwin, bivši premijer, uspio da utiče na izmjenu prijedloga, te se Parlament suzdržao od podrške sve dok zakonodavci ne uspostave potpunu legislativu o Brexitu i na odgovarajući način prouče predloženi sporazum. Amandmanom je Johnson prisiljen da pošalje pismo EU i zahtijeva tromjesečno produženje Brexita, odnosno produženje realizovanja člana 50. Ugovora o EU, što Brisel trenutno razmatra. Zastupnik u Parlamentu Stramer, koji je pripadnik Laburističke partije, je izjavio da je njegova partija spremna na pregovore s Partijom demokratske unije (DUP) s ciljem postizanja boljeg sporazuma. Ipak, u nedjelju je glasnogovornik DUP-a Wilson odbacio ideju podrške drugom referendumu, ali je nagovijestio da bi mogao biti otvoren da radi s Parlamentom kako bi se postigle promjene u predloženom sporazumu o Brexitu, dok je Stramer istakao da vjeruje da je drugi referendum i dalje moguć. Stramer je, takođe, sugerisao da bi laburisti mogli glasati za predloženi sporazum ukoliko drugi referendum bude dodat u sporazum o Brexitu, uprkos osnovnim prigovorima partije protiv uslova predloženih u sadašnjem sporazumu. Guardian je objavio da će Johnson pokušati da osvoji parlamentarnu većinu za njegov sporazum o Brexitu kroz jednostavno glasanje „da“ i „ne“, što će biti održano danas, prije nego zastupnici budu imali šansu da pažljivo analiziraju cjelokupno zakonodavstvo i ulože amandmane koji bi mogli biti problematični za Vladu. Viceguverner BoE Ramsden je izjavio da i dalje postoji mogućnost postepenog rasta kamatnih stopa ukoliko se uspije osigurati glatki Brexit. Zapažanja na koja ukazuje Ramsden se razlikuju od ostalih članova MPC BoE, koji smatraju da bi bilo potrebno smanjenje referentne kamatne stope ukoliko budu postojale neizvjesnosti nakon sporazuma o Brexitu. Pored toga, Ramsden vjeruje da tranzicioni sporazum može da podstakne određeni rast investicija i produktivnosti, ukoliko bude postojala jasnoća u poslovanju

kompanija. Takođe, Ramsden je istakao da će BoE pažljivo pratiti valutno tržište nakon glasanja u subotu s obzirom na to da Johnson treba podršku opozicije kako bi njegov prijedlog o Brexitu bio prihvaćen.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć SEP	-	21.100	16.300
2.	Prosječne sedmične zarade, tromjesečno AUG	4,0%	3,8%	3,9%
3.	ILO stopa nezaposlenosti, tromjesečno AUG	3,8%	3,9%	3,8%
4.	Inflacija (G/G) SEP	1,8%	1,7%	1,7%
5.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G) SEP	-1,7%	-2,8%	-0,9%
6.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G) SEP	1,3%	1,2%	1,7%
7.	Maloprodaja (G/G) SEP	3,1%	3,1%	2,6%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,87235 na nivo od 0,86097, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2668 na nivo od 1,2984.

JAPAN

Prinosi na japanske obveznice su tokom prošle sedmice zabilježili rast za 4 do 5 baznih poena u odnosu na prethodnu, te je referentni prinos na desetogodišnje japanske obveznice na zatvaranju tržišta u petak dosegao najveći nivo u posljednja tri mjeseca. BoJ je prošle sedmice objavila redovni mjesečni ekonomski izvještaj, u kojem je povećala procjenu izgleda za jednu od devet regija u zemlji. Takođe, ocijenjeno je da se ukupna japanska privreda oporavlja umjerenim tempom, uprkos uticaju koji trgovinski rat na relaciji SAD-Kina ima na privredu Japana. Iz Vlade Japana je krajem sedmice saopšteno da očekuju da će trgovinski sporazum između Japana i SAD ojačati japansku ekonomiju za oko 0,8% u periodu od 10 do 20 godina, te da će isti doprinijeti oko 4 biliona JPY GDP-u Japana na osnovu fiskalnog GDP-a za 2018. godinu, kao i otvaranju oko 280.000 radnih mjesta u toj zemlji. Naime, SAD i Japan su potpisali ograničeni trgovinski sporazum kojim se smanjuju carine na američke poljoprivredne proizvode, japanske mašinske alate, te se istovremeno sprečavaju prijetnje od uvođenja dodatnih carina od strane SAD. Područje automobilske industrije i dalje je otvoreno za pregovore između ovih zemalja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

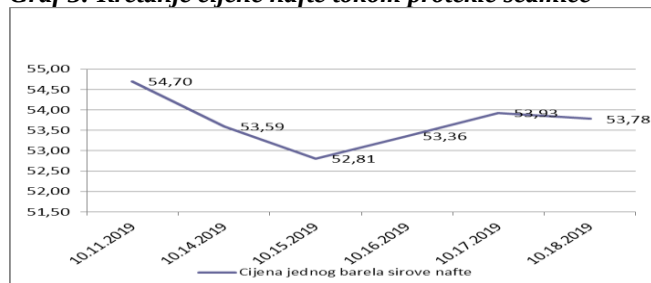
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G) SEP	0,2%	0,2%	0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G) SEP	0,5%	0,5%	0,6%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F AUG	-	-4,7	0,7
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) AUG	-	-2,9%	1,1%
5.	Indeks uslužnog sektora (M/M) AUG	0,6%	0,4%	0,1%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 119,71 na nivo od 121,07, što predstavlja sedmični rast od 1,14%. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa od 108,29 na nivo od 108,45.

NAFTA I ZLATO

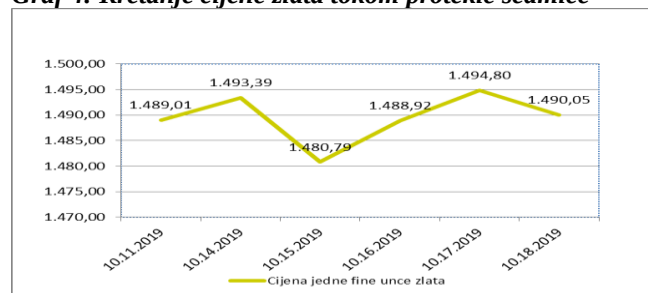
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,70 USD (49,54 EUR). Cijena nafte je i dalje pod snažnim uticajima očekivanja vezano za dalji tok pregovora na relaciji Kina-SAD. Početkom sedmice cijena nafte je smanjena nakon što je Kina objavila da ima više zahtjeva od administracije predsjednika Trumpa vezano za carine, kao i da žele više razgovora kako bi se postigao trgovinski sporazum. Međunarodna agencija za energiju (IEA) vidi „ozbiljne izazove“ za OPEC i ostale proizvođače nafte u narednoj godini usljed mogućnosti da dođe do daljeg smanjenja tražnje za naftom, dok globalna ponuda nastavlja da se povećava. Cijena ovog energenta je od aprila, kada je zabilježen najveći nivo cijene u posljednjih godinu dana, smanjena za 19% upravo pod uticajem neizvjesnosti vezano za trgovinske pregovore Kine i SAD, koji imaju snažan uticaj na očekivanja buduće tražnje za ovim energentom. Pojedini analitičari očekuju da bi u decembru OPEC+ mogao smanjiti obim ponude kao rezultat slabljenja tražnje za naftom i rasta ponude, ali i zbog pojačanih očekivanja da bi tržište u 2020. godini moglo biti prezasićeno. Analitičari Citigroup navode da ukoliko do sastanka OPEC-a u decembru budu postojali jasni signali ekonomskog slabljenja, može se očekivati dalje smanjenje ponude za minimalno 500.000 barela dnevno. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 53,78 USD (48,16 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.489,01 USD (1.348,50 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je bilježila pad pod uticajem blagog optimizma usljed postizanja djelimičnog trgovinskog sporazuma između Kine i SAD. Ipak, od sredine sedmice jačala je zabrinutost da bi stav Vašingtona prema Hong Kongu mogao da ima negativan uticaj na trgovinske pregovore SAD-Kina, a što utiče na rast cijene zlata, čemu, takođe, doprinose i iščekivanja postizanja sporazuma o Brexitu. Pored ovih okolnosti, još jedan podsticaj rastu cijene zlata dali su i podaci o padu maloprodaje u SAD, koja je tokom septembra smanjena prvi put u posljednjih sedam mjeseci. Cijena zlata je tokom augusta bilježila značajan rast, a do danas je cijena smanjena za 6,5% u odnosu na august. Tokom trgovanja u petak cijena ovog plemenitog metala je smanjena pod uticajem jačanja neizvjesnosti vezano za monetarnu politiku brojnih centralnih banaka u svijetu. Guverner Narodne banke Australije Lowe je istakao da nedavno smanjenje referentne kamatne stope daje rezultate, ali da su ekstremne mjere monetarne politike poput negativnih kamatnih stopa i kvantitativnih olakšica „definitivno malo vjerovatne“. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.490,05 USD (1.334,33 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.